

Bản án số: 21/2024/HS-ST
Ngày 28-3-2024

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN VĂN LÃNG, TỈNH LẠNG SƠN

- Thành phần Hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên toà: Bà Nguyễn Thị Thùy Linh

Các Hội thẩm nhân dân:

Ông Nguyễn Công Tâm

Bà Nguyễn Thị Lợi

- Thư ký phiên toà: Bà Lăng Thị Em - Thư ký Toà án nhân dân huyện Văn Lãng, tỉnh Lạng Sơn.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Văn Lãng, tỉnh Lạng Sơn tham gia phiên toà: Bà Lương Thị Lan Anh - Kiểm sát viên.

Ngày 28 tháng 3 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Văn Lãng, tỉnh Lạng Sơn, xét xử sơ thẩm công khai vụ án hình sự sơ thẩm thụ lý số 11/2024/TLST-HS ngày 08 tháng 3 năm 2024 theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số 20/2024/QĐXXST-HS ngày 15 tháng 3 năm 2024, đối với bị cáo:

Hà Văn C, sinh ngày 08 tháng 9 năm 1990 tại huyện V, tỉnh Lạng Sơn. Nơi cư trú: Thôn P, xã T, huyện V, tỉnh Lạng Sơn; giới tính: Nam; quốc tịch: Việt Nam; dân tộc: Nùng; tôn giáo: Không; nghề nghiệp: Lao động tự do; trình độ học vấn: 0/12; con ông Hà Viết B, sinh năm 1949 và bà Nông Thị S, sinh năm 1952; vợ, con: Chưa có; tiền án: Không có, tiền sự: Không có; nhân thân: Tại Bản án hình sự sơ thẩm số 04/2014/HS-ST ngày 24-02-2014 của Tòa án nhân dân huyện Văn Lãng, tỉnh Lạng Sơn xử phạt bị cáo 07 (bảy) năm tù về tội Mua bán trái phép chất ma túy bị cáo đã chấp hành xong ngày 03-01-2019 đã được xoá án tích, chưa bị xử lý hành chính, chưa bị xử lý kỷ luật; bị tạm giữ ngày 18-12-2023, tạm giam ngày 21-12-2023 đến nay; có mặt.

- Người bào chữa cho bị cáo: Bà Hoàng Thị N – Luật sư thực hiện trợ giúp pháp lý của Trung tâm Trợ giúp pháp lý Nhà nước tỉnh Lạng Sơn; có mặt.

- Người tham gia tố tụng khác:

+ Người làm chứng: Bà Nông Thị S, có mặt.

+ Người chứng kiến: Ông Mạc Văn T, vắng mặt.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo các tài liệu có trong hồ sơ vụ án và diễn biến tại phiên tòa, nội dung vụ án được tóm tắt như sau:

Khoảng tháng 8 năm 2021, Hà Văn C bắt được 01 cá thể Culi nhỏ tại khu rừng phía sau nhà, sau đó mang về nhốt vào lồng sắt để phía sau bếp, mục đích nuôi nhốt là để thỏa mãn sở thích cá nhân. Hằng ngày, một mình Hà Văn C cho Culi ăn chuối, cà rốt, gạo... Thời điểm Hà Văn C bắt được Culi, Hà Văn C không biết Culi là loài động vật nguy cấp, quý, hiếm. Đến khoảng tháng 9 năm 2023, khi sử dụng mạng xã hội Facebook, Hà Văn C nghe và biết được thông tin Culi là loài động vật nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ, cấm săn bắt, nuôi nhốt, mua bán...nhưng do bản thân đã nuôi nhốt lâu, không muốn thả về tự nhiên nên đã tiếp tục cố ý nuôi, nhốt.

Ngày 18-12-2023, tổ công tác Công an xã T, huyện V, tỉnh Lạng Sơn thực hiện công tác kiểm tra phòng cháy chữa cháy đối với hộ gia đình ông Hà Viết B, sinh năm 1949 tại thôn P, xã T, huyện V, phát hiện 01 cá thể Culi của Hà Văn C, sinh năm 1990, là con đẻ, sinh sống cùng ông Hà Viết B đang được nuôi nhốt trong 01 chiếc lồng sắt để ở phía sau nhà bếp. Tổ công tác đã tiến hành lập biên bản sự việc theo quy định.

Tại bản Kết luận giám định số 2218/STTNSV ngày 19-12-2023 của Viện sinh thái và tài nguyên sinh vật kết luận: 01 cá thể động vật còn sống là loại Culi nhỏ, có tên khoa học là *Nycticebus pygmaeus*. Loài Culi nhỏ thuộc lớp Thú Mammalia, Bộ Linh trưởng Primates, Họ Culi Lorisidea.

Xác định tình trạng bảo tồn theo quy định của pháp luật:

- Loại Culi nhỏ (*Nycticebus pygmaeus*) có tên trong Phụ lục I, Danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ, ban hành kèm theo Nghị định 64/2019/NĐ-CP ngày 16/7/2019 của Chính phủ;

- Loại Culi nhỏ (*Nycticebus pygmaeus*) Có tên trong Nhóm IB, Danh mục thực vật rừng, động vật rừng nguy cấp, quý, hiếm, ban hành kèm theo Nghị định 84/2021/NĐ-CP ngày 22/9/2021 của Chính phủ;

- Loài Culi nhỏ (*Nycticebus pygmaeus*) có tên trong Phụ lục I, Danh mục các loài động vật, thực vật hoang dã thuộc Phụ lục Công ước về buôn bán quốc tế các loài động vật, thực vật hoang dã nguy cấp (CITIES) ban hành kèm theo Thông báo số 25/TB-CTVN ngày 17/02/2023 của Cơ quan quản lý CITIES Việt Nam.

Tại Bản Cáo trạng số 16/CT-VKS ngày 08-3-2024 của Viện kiểm sát nhân dân huyện Văn Lãng, tỉnh Lạng Sơn đã truy tố bị cáo Hà Văn C về tội Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm quy định tại khoản 1 Điều 244 của Bộ luật Hình sự năm 2015.

Tại phiên tòa bị cáo thừa nhận toàn bộ hành vi phạm tội như bản cáo trạng đã truy tố. Bị cáo biết hành vi của bản thân thực hiện là vi phạm nhưng vẫn cố ý thực hiện.

Người làm chứng bà Nông Thị S trình bày tại phiên tòa: Bà là mẹ đẻ của Hà Văn C, việc bị cáo Hà Văn C nuôi con Culi ở trong nhà bà không biết, bản thân bà cũng không biết Culi là động vật quý hiếm.

Tại phiên tòa đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Văn Lãng, tỉnh Lạng Sơn trong phần tranh luận vẫn giữ nguyên quyết định truy tố đối với bị cáo và đề nghị Hội đồng xét xử: Tuyên bố bị cáo Hà Văn C phạm tội Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm; đề nghị Hội đồng xét xử áp dụng điểm a khoản 1 Điều 244; điểm s khoản 1 Điều 51; Điều 50; Điều 38 của Bộ luật Hình sự năm 2015 xử phạt bị cáo Hà Văn C mức hình phạt tù 01 (một) năm 03 (ba) tháng đến 01 (một) năm 06 (sáu) tháng tù.

Về hình phạt bổ sung: Đề nghị không áp dụng hình phạt bổ sung là phạt tiền đối với bị cáo.

Về xử lý vật chứng: Tịch thu tiêu huỷ 01 (một) chiếc lồng sắt cũ, đã qua sử dụng. Trả lại cho bị cáo 01 (một) căn cước công dân mang tên Hà Văn C.

Về án phí: Đề nghị miễn án phí hình sự sơ thẩm cho bị cáo theo quy định của pháp luật.

Người bào chữa cho bị cáo trình bày: Nhất trí với tội danh và phần đề nghị hình phạt bổ sung cũng như xử lý vật chứng mà đại diện Viện kiểm sát đã trình bày. Tuy nhiên về việc áp dụng tình tiết giảm nhẹ cho bị cáo đề nghị Hội đồng xét xử xem xét áp dụng thêm khoản 2 Điều 51 của Bộ luật Hình sự năm 2015 cho bị cáo vì bị cáo trình độ văn hoá rất thấp, nhận thức pháp luật hạn chế, gia đình thuộc diện cận nghèo do đó đề nghị Hội đồng xét xử áp dụng hình phạt đối với bị cáo ở mức khởi điểm của khung hình phạt.

Kiểm sát viên trình bày: Đối với ý kiến của người bào chữa đề nghị áp dụng thêm tình tiết giảm nhẹ ở khoản 2 Điều 51 của Bộ luật Hình sự năm 2015 đối với bị cáo là chưa phù hợp vì bản thân bị cáo cũng đã có thời gian chấp hành án 07 năm tù nên cũng đã được phổ biến về các quy định của pháp luật và hơn nữa bản thân bị cáo sau biết được con Cu li là động vật quý hiếm nhưng lại không thả về tự nhiên hay giao nộp cho cơ quan chức năng mà cố ý thực hiện hành vi nuôi nhốt, nên đại diện Viện kiểm sát không nhất trí áp dụng khoản 2 Điều 51 của Bộ luật Hình sự năm 2015 đối với bị cáo và giữ nguyên mức hình phạt đã đề nghị đối với bị cáo.

Bị cáo, kiểm sát viên, người bào chữa cho bị cáo không có ý kiến tranh luận gì thêm.

Tại lời nói sau cùng bị cáo đề nghị Hội đồng xét xử xem xét cho bị cáo được hưởng mức án nhẹ nhất.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Trên cơ sở nội dung vụ án, căn cứ vào các tài liệu trong hồ sơ vụ án đã được tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định như sau:

[1] Về hành vi, quyết định tố tụng của Điều tra viên, Kiểm sát viên trong quá trình điều tra, truy tố đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự về thẩm quyền, trình tự, thủ tục. Quá trình điều tra, truy tố và tại phiên tòa những người tham gia tố tụng không khiếu nại quyết định, hành vi của người tiến hành tố tụng. Do đó, các quyết định, hành vi tố tụng của người tiến hành tố tụng đã thực hiện là hợp pháp.

[2] Về thủ tục tố tụng: Người chứng kiến đã được Tòa án triệu tập hợp lệ nhưng vắng mặt, trong hồ sơ đã có lời khai của những người chứng kiến. Xét thấy, việc vắng mặt của những người chứng kiến không ảnh hưởng đến việc xét xử, căn cứ Điều 296 của Bộ luật Tố tụng hình sự năm 2015, Hội đồng xét xử tiến hành xét xử vụ án theo quy định của pháp luật.

[3] Xét thấy lời khai của bị cáo tại phiên tòa ngày hôm nay phù hợp với lời khai tại cơ quan điều tra, phù hợp với Biên bản sự việc ngày 18-12-2023; Kết luận giám định động vật số 2218/STTNSV ngày 19-12-2023 của Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam Viện sinh thái và Tài nguyên sinh vật; phù hợp với lời khai những người chứng kiến và các tài liệu chứng cứ khác có trong hồ sơ vụ án. Do đó, có đủ căn cứ để kết luận: Ngày 18-12-2023, tổ Công tác Công an xã T, huyện V, tỉnh Lạng Sơn phát hiện Hà Văn C có hành vi bắt, nuôi nhốt 01 cá thể Culi nhỏ thuộc Danh mục loài động vật nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ. Hành vi của Hà Văn C đã cấu thành tội Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm theo quy định tại khoản 1 Điều 244 của Bộ luật Hình sự năm 2015. Vì vậy, Cáo trạng của Viện kiểm sát nhân dân huyện Văn Lãng, tỉnh Lạng Sơn truy tố đối với bị cáo Hà Văn C về tội Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm theo quy định tại điểm a khoản 1 Điều 244 của Bộ luật Hình sự năm 2015 là có căn cứ, đúng người, đúng tội, đúng pháp luật.

[4] Hành vi của bị cáo đã vi phạm quy định về bảo vệ động vật thuộc danh mục loài nguy cấp quý hiếm được ưu tiên bảo vệ. Bị cáo là người có đủ năng lực trách nhiệm hình sự, nhận thức được hành vi của mình là vi phạm pháp luật nhưng vẫn cố ý thực hiện. Chính vì vậy, bị cáo phải chịu trách nhiệm hình sự tương xứng với hành vi của mình gây ra, nhằm để răn đe giáo dục bị cáo và phòng ngừa chung trong xã hội.

[5] Về tình tiết tăng nặng trách nhiệm hình sự: Bị cáo không có tình tiết tăng nặng trách nhiệm hình sự.

[6] Về tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự: Bị cáo thành khẩn khai báo, ăn năn hối cải do đó bị cáo được hưởng các tình tiết giảm nhẹ quy định tại các điểm s khoản 1 Điều 51 của Bộ luật Hình sự năm 2015.

[7] Về nhân thân: Bị cáo có tiền án đã được xoá án tích, không có tiền sự nên xác định bị cáo là người có nhân thân không tốt.

[8] Về hình phạt bổ sung: Theo quy định tại khoản 4 Điều 244 của Bộ luật Hình sự năm 2015 bị cáo có thể bị phạt tiền từ 50.000.000 (năm mươi triệu) đồng đến 200.000.000 (hai trăm triệu) đồng. Căn cứ vào biên bản xác minh ngày 19-02-2024 tại Ủy ban nhân dân xã T, huyện V, tỉnh Lạng Sơn và qua thẩm vấn

công khai tại phiên toà cho thấy bị cáo không có tài sản, gia đình thuộc diện cận nghèo, không có khả năng để bảo đảm thi hành án vì vậy Hội đồng xét xử không áp dụng hình phạt bổ sung là phạt tiền đối với bị cáo.

[9] Về xử lý vật chứng: Đối với 01 (một) cá thể động vật còn sống là loài Culi nhỏ, ngày 22-02-2024 cơ quan cảnh sát điều tra Công an huyện Văn Lãng, tỉnh Lạng Sơn đã ban hành quyết định xử lý vật chứng, bàn giao cho Trung tâm cứu hộ bảo tồn và phát triển sinh vật, Vườn quốc gia C thả về rừng; do đó Hội đồng xét xử không xem xét.

[10] Tịch thu tiêu huỷ 01 (một) chiếc lồng sắt, đã qua sử dụng vì liên quan đến hành vi phạm tội của bị cáo theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 106 của Bộ luật Tố tụng Hình sự năm 2015.

[11] Trả lại cho bị cáo 01 (một) căn cước công dân cấp mang tên Hà Văn C vì không liên quan đến hành vi phạm tội của bị cáo theo quy định tại điểm a khoản 3 Điều 106 của Bộ luật Tố tụng Hình sự năm 2015.

[12] Về án phí: Bị cáo thuộc hộ cận nghèo và có đơn xin miễn án phí nên bị cáo không phải nộp tiền án phí hình sự sơ thẩm theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14, ngày 30-12-2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

[13] Xét đề nghị của đại diện Viện kiểm sát về tội danh, hình phạt, về việc xử lý vật chứng là phù hợp với nhận định của Hội đồng xét xử nên Hội đồng xét xử chấp nhận.

[14] Ý kiến trình bày của người bào chữa cho bị cáo chưa phù hợp nên Hội đồng xét xử không chấp nhận.

[15] Về quyền kháng cáo: Bị cáo được quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ điểm a khoản 1 Điều 244; điểm s khoản 1 Điều 51; Điều 38; Điều 50 của Bộ luật Hình sự năm 2015.

Căn cứ điểm a khoản 1 Điều 47 của Bộ luật Hình sự năm 2015; căn cứ điểm a khoản 2, 4; điểm a khoản 3 Điều 106 của Bộ luật Tố tụng hình sự năm 2015.

Căn cứ khoản 2 Điều 136; Điều 331; 332; 333 của Bộ luật Tố tụng hình sự năm 2015.

Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30-12-2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội Quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Xử:

1. Về tội danh: Tuyên bố bị cáo Hà Văn C phạm tội “Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm”.

2. Về hình phạt:

- Hình phạt chính: Xử phạt bị cáo Hà Văn C 01 (một) năm 04 (bốn) tháng tù. Thời hạn chấp hành hình phạt tù tính từ ngày bị cáo bị tạm giữ 18-12-2023.

- Hình phạt bổ sung: Không áp dụng hình phạt bổ sung là hình phạt tiền đối với bị cáo.

3. Về xử lý vật chứng:

- Tịch thu tiêu huỷ 01 (một) chiếc lồng sắt cũ đã qua sử dụng.

- Trả lại cho bị cáo 01 căn cước công dân mang tên Hà Văn C.

(Các vật chứng trên đang được lưu giữ tại Chi cục thi hành án dân sự huyện Văn Lãng, tỉnh Lạng Sơn, theo Biên bản giao, nhận vật chứng ngày 08 tháng 3 năm 2024, giữa cơ quan Cảnh sát điều tra Công an huyện Văn Lãng và Chi cục thi hành án dân sự huyện Văn Lãng, tỉnh Lạng Sơn).

4. Về án phí: Bị cáo Hà Văn C không phải nộp tiền án phí hình sự sơ thẩm.

5. Về quyền kháng cáo: Bị cáo có mặt tại phiên tòa được quyền kháng cáo bản án trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày tuyên án./.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Lạng sơn;
- VKSND tỉnh Lạng Sơn;
- Sở Tư pháp tỉnh Lạng Sơn;
- VKSND H.Văn Lãng, T. Lạng Sơn;
- Công an H.Văn Lãng, T. Lạng Sơn;
- CCTHADS H.Văn Lãng, T. Lạng Sơn;
- Bị cáo;
- Lưu: Hồ sơ vụ án, HCTP.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

(Đã ký)

Nguyễn Thị Thùy Linh